

เสาวลักษณ์ พิมพ์สายทอง. (2562). แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 161 หน้า. อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก:
ดร.นริศนันท์ แมนผดุง, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: ดร.ธีระวัฒน์ มอนไชสง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) นำเสนอ
แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา
บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 343 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ บทบาทผู้วางแผนและจัดองค์การ และด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ บทบาทผู้จัดการทรัพยากร และ 2) แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ ด้านที่ 1 บทบาทผู้จัดการทรัพยากร มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหาร
สถานศึกษาจัดสรรบริการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม และเพียงพอ ด้านที่ 2 บทบาทผู้แก้ไขปัญหา
และให้คำปรึกษา มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบในปัญหาที่ไม่คาดคิดและหาวิธีการ
แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ด้านที่ 3 บทบาทผู้กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ มี 3 รายการ เช่น
ผู้บริหารสถานศึกษามอบรางวัลให้กับครูที่มีผลงานดีเด่นเป็นการกระตุ้นให้ครูดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
ของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่ 4 บทบาทผู้ประสานงาน มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้
ครูได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมวางแผน และตัดสินใจ ด้านที่ 5 บทบาทผู้สร้างเครือข่าย มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหาร
สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านที่ 6 บทบาทผู้จัดการปัญหาความขัดแย้งและ
สร้างทีมงาน มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาแก้ไขความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์โดยประสมทั้งสองฝ่ายเพื่อหา
วัตถุประสงค์ของปัญหาและวิธีแก้ปัญหา ด้านที่ 7 บทบาทผู้พัฒนา มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้
ครูและบุคลากรได้เข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้านที่ 8 บทบาทผู้ชี้นำ มี 3 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงถึงความทุ่มเท
รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลัง และด้านที่ 9 บทบาทผู้วางแผนและจัดองค์การ มี 3 รายการ เช่น
ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา รวม
ทั้งสิ้น 27 รายการ โดยทุกรายการมีผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50

คณะ.....ครุศาสตร์.....ลายมือชื่อนักศึกษา.....
สาขาวิชา.....การบริหารการศึกษา.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา 2562.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

Saowaluck Pimsaithong. (2019). **The Development Guidelines of Administrator's Roles under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1**. Thesis for the Master of Education Program in Educational Administration, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. 165 pp.
Advisor: Narisanan Manphadung, Ph.D., Co-Advisor: Therawat Monthaisong, Ed.D.,

ABSTRACT

The purposes of this research are to 1) study the leadership roles of school administrators and 2) propose guidelines for the development of leadership roles of school administrators. The research process was divided into 2 steps. Step 1 was to study the leadership roles of school administrators. The samples consisted of 343 teachers in Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service area office 1, selected by stratified random sampling. The instrument used in this step was a 5-rating scale questionnaire with a reliability level of 0.98. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation. Step 2 was to propose guidelines for the development of leadership roles of school administrators. The samples were 30 school administrators by purposive sampling. The instrument used in this step was a questionnaire with 5-rating scales. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation.

The results of the research indicated that regarding leadership roles of school administrators, the aspect that had the highest average was the planner and organization role, followed by the leader role. The aspect with the lowest average was the role of resource manager. The guidelines for the development of leadership roles of school administrators consisted of 9 areas; 1) the roles of managing resources had 3 actions, such as school administrators allocating services to school personnel equally and sufficiently, 2) the roles of solving problems and counselling had 3 practices, for example, school administrators are responsible to solve unexpectable problems and find the proper solutions, 3) the roles of encouraging and inspiring had 3 practices, for example, the school administrators give awards for excellent teachers to encourage them to work effectively, 4) the role of the coordinating had 3 practices, such as school administrators provide opportunity for teachers to participate in planning and making decisions, 5) the role of networking had 3 actions, such as school administrators encourage community to participate in the school management, 6) the role of solving conflicts and team building had 3 items, for example, school administrators find the creative solutions for the conflicts by compromising with those two encounters, 7) the role of developing had 3 items, such as school administrators encourage teachers in professional development, 8) the role of being a role model had 3 actions, for example, school administrators show contribution in work and duty, 9) the roles of the planning and organizing had 3 actions, for example, school administrators encourage teachers to work as team in order to increase efficiency in the school. There were 27 items in total and the evaluation of the suitability and the possibility are higher than the expected criteria at 3.50.

Faculty Education Student's signature
Program Educational Administration Advisor's signature **Narisanan Dechvora**
Academic year 2019 Co-advisor's signature